

NOU CAS DE MELANISME EN *PSAMMODROMUS ALGIRUS* (LINNAEUS, 1758) AL MASSÍS DEL
MONTSENY (LA SELVA; CATALUNYA)

NEW CASE OF MELANISM IN *PSAMMODROMUS ALGIRUS* (LINNAEUS, 1758) IN THE MASSÍS DEL MONTSENY
(LA SELVA; CATALONIA)

Joseph Grosse¹

Resum

Es descriu la troballa d'un exemplar melànic de sargantana cuallarga (*Psammodromus algirus*) al terme municipal de Arbúcies, la Selva, (Catalunya).

Paraules clau: Sargantana cuallarga, *Psammodromus algirus*, melanisme, anomalia pigmentària.

Abstract

We describe the finding of a melanistic large psammodromus (*Psammodromus algirus*) within the boundaries of Arbúcies, la Selva, (Catalonia).

Keywords: Large *Psammodromus*, *Psammodromus algirus*, melanism, pigmentary anomaly.

Resumen

Se describe el hallazgo de un ejemplar melánico de lagartija colilarga (*Psammodromus algirus*) en el término municipal de Arbúcies, la Selva, (Cataluña).

Palabras clave: Lagartija colilarga, *Psammodromus algirus*, melanismo, anomalía pigmentaria.

---

¹ josephgrosse04@gmail.com

Introducció

El melanisme és una anomalia pigmentària producte d'una ingent quantitat de melanina dipositada als melanòfors, que produeix com a resultat una coloració fosca (marró, quasi negra) que oblitera el disseny pigmentari habitual (Rivera, Arribas & Martí, 2001; 2002).

Els casos de melanisme, semblen donar-se més sovint en poblacions de muntanya, en latituds més fredes, i en hàbitats amb característiques edafològiques, botàniques o climatològiques que redueixen o dificulten l'exposició solar. En aquestes condicions els animals melànics es veuen afavorits per la seva coloració, que els hi permet una més ràpida i efectiva absorció de la radiació solar, el que comporta un cert avantatge en la termoregulació en vers els animals de coloració habitual (Meijide & Pérez-Melero, 1994). Aquest fenomen ha estat observat en *Psammodromus algirus* a Sierra Nevada, on individus trobats a major altituds presenten coloracions més fosques que individus trobats a altituds més baixes (Reguera, Zamora-Camacho & Moreno-Rueda, 2014).

Existeixen cites de melanisme en altres espècies del gènere *Psammodromus*, com per exemple en *Psammodromus occidentalis* (Gómez Ramírez, González de la Vega & Fraile Molina, 2018), i en el mateix massís del montseny hi han hagut

casos de melanisme en altres espècies com ara *Podarcis muralis* (Gómez Garcia, 2016) i en *Vipera aspis* (Baena & Oliveras, 2015).

Observació

En la present nota, es descriu l'observació feta el dia 8 d'abril del 2023 d'un exemplar melànic de *Psammodromus algirus* al Coll de Sant Marçal a les coordenades UTM 31N 451720.00 4628237.00, en el terme municipal d'Arbúcies (la Selva, Catalunya); altitud: 1.110 msnm.

Aquest animal va ser observat i fotografiat aproximadament a les 11:00 del matí mentre es termoregulava sobre una roca en el vessant orientat al sud d'una zona de matollar poc espès al costat del camí entre la Taula dels tres Bisbes i la Creu de Sant Marçal.

L'individu observat presentava una coloració uniforme negra, excepte la gola, on tenia uns tons grisos més clars. La vegetació dominant a la zona consistia en ginesta (*Spartium junceum*) i bruc d'hivern (*Erica multiflora*). Compartia l'hàbitat amb *Podarcis muralis* i amb múltiples altres individus de *Psammodromus algirus* amb la coloració típica.

Figura 1. *Psammodromus algirus* melànic termoregulant-se.

Figura 2. *Psammodromus algirus* melànic termoregulant-se.

Referències

- Baena, O. & Oliveras, I. (2015): Nou cas de melanisme en *Vipera aspis* (Linnaeus, 1758) al massís del Montseny (Vallès Oriental; Catalunya). *Butll. Soc. Catalana d'Herpetologia*, 22: 29-30.
- Gómez García, D. (2016): Nou cas de melanisme en *Podarcis muralis* (Laurenti, 1768) (Sauropsida, Squamata, Lacertidae) al massís del Montseny (Vallès Oriental; Catalunya). *Butll. Soc. Catalana d'Herpetologia*, 23: 90-92.
- Gómez Ramírez, S.; González de la Vega, J. P. & Fraile Molina, A. (2018): Primer caso de melanismo en *Psammodromus occidentalis* Fitzinger, González-Jimena, San-José, San-Mauro y Zardoya, 2012. *Butll. Soc. Catalana d'Herpetologia*, 25: 22-25.
- Mejide, M. & Pérez-Melero, J.M. (1994): Nuevos casos de melanismo en *Coronella girondica* y *Natrix natrix* (Ophidia, Colubridae) en el norte de Iberia. *Bol. Asoc. Herpetol. Esp.* 5. 33-36.
- Reguera, S.; Zamora-Camacho, F. & Moreno-Rueda, G. (2014): The lizard *Psammodromus algirus* (Squamata: Lacertidae) is darker at high altitudes. *Biological Journal of the Linnean Society*, 112: 132-141.
- Rivera, X.; Arribas, O. & Martí, F. (2001): Anomalías pigmentarias en anfibios y reptiles. *Quercus* 180: 18-22.
- Rivera, X.; Arribas, O. & Martí, F. (2002): Chromatic Alterations in European Amphibians and Reptiles. *Reptilia, The European Herp Magazine*, 20: 33-38.